

МОВНА ПІДГОТОВКА ІНОЗЕМНИХ АСПІРАНТІВ

Лухіна М.Ю.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Наявність іншомовного середовища, в якому йде освіта іноземного аспіранта, багато в чому визначає необхідність розширення змісту та поглиблення його мовної підготовки. Українська (російська) мова як іноземна в даному випадку є не тільки засобом спілкування і засобом пізнання, але одночасно і засобом становлення особистості молодого вченого, оскільки вона є основною умовою здійснення всіх аспектів його навчальної і науково-дослідницької діяльності: починаючи з вивчення загальноосвітніх і спеціальних дисциплін та складання іспитів кандидатського мінімуму, включаючи оволодіння методами наукових досліджень, систематизації та узагальнення отриманих результатів і до оформлення наукової документації та процедури захисту дисертації.

У іноземних аспірантів необхідно сформувати систему знань про закономірності організації українського (російського) академічного і наукового дискурсу, а також розвинути навички та вміння для адекватного вирішення комунікативних, пізнавальних та дослідницьких завдань на етапі їх післявузівської освіти. Навчання передбачає взаємопов'язаний розвиток чотирьох видів професійно-орієнтованих видів мовленнєвої діяльності: читання, письма, аудіювання та говоріння.

Основне завдання курсу «Мовна підготовка іноземних аспірантів» - це знайомство зі стилістичними особливостями наукового стилю, термінотворенням, науково-технічною лексикографією, а також специфікою усної та писемної форм української (російської) літературної мови. Курс повинен бути спрямований на розвиток навичок та вмінь професійно-орієнтованої комунікації, таких, як: обмін інформацією в усній і письмовій формі у навчальній та науковій сферах, дотримання правил його етикету; на удосконалення навичок з інформаційно-аналітичної роботи. Він формує вміння щодо використання різних джерел для пошуку і систематизації інформації, оволодіння прийомами оглядового викладу наукових даних за обраною спеціальністю та вміння працювати з текстовим джерелом (аналізувати його смислову структуру, стискати або розширювати його інформацію, цитувати, інтерпретувати його).

Мовна підготовка повинна допомогти аспірантам у виробленні навичок створення власного наукового тексту, дати уявлення про правила його предметно-логічної структури та етапи створення. Програма мовної підготовки іноземних аспірантів та її методичні додатки можуть бути використані під час підготовки іноземних магістрантів, аспірантів і здобувачів до складання іспитів: вступного до аспірантури і / або кандидатського мінімуму, а також у самостійній науково-дослідній діяльності, під час написання наукових робіт, для підготовки усних виступів, повідомлень і доповідей і т. п.